

Товариство з обмеженою відповідальністю «Всеосвіта»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора ТОВ «Всеосвіта»

№ 15 від 30 червня 2026

Іван ЛИТВИНЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників для роботи у закладах освіти (за видом «вебінар»)

«ТВОРЧІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ЕМОЦІЙНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ДІТЕЙ З ООП І ПРОФЕСІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ПЕДАГОГІВ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ГРУПІ ЗДО»

Розробник(и): ТОВ «Всеосвіта» та Юлія Сологуб, директорка Інклюзивно-ресурсного центру, практична психологиня, логопедина, навчаюча тренерка з арттерапії, сертифікована тренерка з надання першої психологічної допомоги за програмою ITC Israel Trauma Coalition

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (психоемоційна, предметно-методична, здоров'язбережувальна, інклюзивна), створення безпечного, безбар'єрного та емоційно комфортного освітнього середовища в інклюзивній групі, підтримка професійної стійкості педагогів.

Розроблено: програму укладено відповідно до сучасної державної освітньої політики, Закону України «Про освіту» та п. 10 постанови КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами і доповненнями).

Термін дії програми: постійно

© ТОВ «Всеосвіта», 2026.

м. Київ – 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: зумовлена необхідністю створення в інклюзивних групах органів дошкільної освіти безпечного емоційного середовища, яке сприяє гармонійному розвитку, соціалізації та психологічному благополуччю дітей з особливими освітніми потребами. Водночас використання творчих інструментів допомагає педагогам ефективно взаємодіяти з дітьми, підтримувати власну професійну стійкість, запобігати емоційному вигоранню та підвищувати якість освітнього процесу.

Цільова група: педагоги закладів освіти, корекційні педагоги, вихователі закладів дошкільної освіти, студенти спеціальності 012 «Дошкільна освіта», практичні психологи, батьки.

Обсяг (тривалість): 2 години / 0,06 кредиту ЄКТС.

Особливості реалізації програми: програма реалізується у вигляді короткострокового інтенсивного навчання (вебінару) з акцентом на поєднання теоретико-методичного аналізу чинників емоційного розвитку дітей з ООП та практичного відпрацювання творчих, арттерапевтичних інструментів і технік психологічної саморегуляції педагогів.

Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації (участь у вебінарі).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: підвищення професійної компетентності педагогів щодо використання творчих інструментів для забезпечення емоційного благополуччя дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній групі ЗДО, розвитку навичок емоційної підтримки дітей та зміцнення власної професійної стійкості й профілактики емоційного вигорання.

Завдання підвищення кваліфікації:

- 1) ознайомити учасників із сучасними підходами та творчими інструментами підтримки емоційного благополуччя дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній групі ЗДО;
- 2) сформувати практичні навички використання ігор, арттерапевтичних та інших творчих методів для розвитку емоційної сфери дітей і створення безпечного освітнього середовища;
- 3) сприяти розвитку професійної стійкості педагогів, профілактиці емоційного вигорання та впровадженню ефективних інклюзивних практик у професійній діяльності.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: За професійним стандартом «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН № 1225 від 29.08.2024) професійні: Б1. Психологічна, Б2. Емоційно-етична, В1. Інклюзивна, В2. Здоров'язбережувальна;

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 19.10.2021) професійні: В1. Психоемоційна, А4. Предметно-методична, Б1. Здоров'язбережувальна, В2. Педагогічне партнерство;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки № 967 від 17.09.2021) професійні: В2. Емоційно-етична компетентність, Г1. Здоров'язбережувальна компетентність, Г2. Інклюзивна компетентність;

За професійним стандартом «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» (наказ Мінекономіки № 620-21 від 28.09.2021) професійні: А1. Здоров'язбережувальна, Б2. Організаційно-методична, Г2. Емоційно-етична.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- 1) учасники поглиблюють знання щодо забезпечення емоційного благополуччя дітей з особливими освітніми потребами та опанують сучасні творчі інструменти для роботи в інклюзивній групі ЗДО;
- 2) удосконалять практичні навички використання ігор, арт-терапевтичних і сенсорних вправ, спрямованих на емоційний розвиток дітей;
- 3) підвищать власну професійну стійкість, розширять арсенал ефективних педагогічних практик і зможуть застосовувати їх у щоденній професійній діяльності.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка, виданий ТОВ «Всеосвіта» згідно з Постановою КМУ № 800 та верифікований на Державній інформаційно-комунікаційній системі підтримки організації, забезпечення та реалізації професійного розвитку педагогічних та/або науково-педагогічних працівників «Вектор».

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено комплексне ознайомлення з теоретичними та практичними аспектами емоційного благополуччя вихованців з ООП, застосуванням арттерапевтичного інструментарію та розвитком резильєнтності вчителя. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових матеріалів та презентацій вебінару.

Зміст програми складається з 1 модуля та 2 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 2 год, з них: 1 год — лекційні заняття (вебінар), 1 год — практична робота (розбір кейсів).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	Самостійна робота (год)	Контрольні заходи (год)	Усього (год)
МОДУЛЬ 1. Творчі підходи до емоційної стабілізації в інклюзивному просторі ЗДО					
Тема 1.1. Емоційне благополуччя дітей з ООП в інклюзивній групі ЗДО: чинники впливу та роль педагога у створенні безпечного середовища.	1	—	—	—	1
Тема 1.2. Творчі інструменти підтримки емоційного благополуччя дітей з ООП: арттерапевтичні техніки, сенсорні, музичні та рухові вправи. Професійна стійкість педагога в умовах інклюзивної освіти: практики емоційної саморегуляції, профілактика вигорання та збереження ресурсу.	-	1	—	—	1
<i>Разом за модулем</i>	1	1	—	—	1
УСЬОГО	1	1	—	-	2

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Творчі підходи до емоційної стабілізації в інклюзивному просторі ЗДО.

Тема 1.1. Емоційне благополуччя дітей з ООП в інклюзивній групі ЗДО: чинники впливу та роль педагога у створенні безпечного середовища.

Поняття емоційного благополуччя вихованців у період адаптації та тривалого перебування в колективі. Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на емоційний стан дитини з ООП в закладі дошкільної освіти. Моделювання безпечного, безбар'єрного та інклюзивного освітнього середовища зусиллями вихователя, асистента вихователя та практичного психолога. Встановлення емоційного контакту та підтримка довіри.

Тема 1.2. Творчі інструменти підтримки емоційного благополуччя дітей з ООП: арттерапевтичні техніки, сенсорні, музичні та рухові вправи. Професійна стійкість педагога в умовах інклюзивної освіти: практики емоційної саморегуляції, профілактика вигорання та збереження ресурсу.

Арттерапія як м'який та ефективний засіб корекції та стабілізації емоційної сфери. Специфіка використання ізотерапії, казкотерапії, пісочної та пластилінової анімації в роботі з дітьми з різними нозологіями. Сенсорні ігри для зняття психоемоційного напруження, подолання тривожності та агресивних проявів. Музикотерапія, логоритміка, рухові ігри та психогімнастика, їх інтеграція в щоденну структуру занять та режимні моменти в інклюзивній групі ЗДО.

Специфіка професійної діяльності педагога в інклюзивному просторі: емоційні виклики та ризики. Синдром емоційного вигорання (СЕВ): маркери, стадії, превенція. Навчання технік швидкої психологічної допомоги та емоційної саморегуляції на основі міжнародних протоколів (за програмою ІТС Israel Trauma Coalition). Методи експрес-відновлення особистісного та професійного психологічного ресурсу. Взаємопідтримка в команді супроводу.

Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Які критерії свідчать про досягнення дитиною з ООП стану емоційного благополуччя в групі ЗДО?
2. Як адаптувати арттерапевтичні вправи для дітей із різними рівнями підтримки та особливостями психофізичного розвитку?
3. Які сенсорні та рухові інструменти доцільно застосовувати при виникненні гострого емоційного розбалансування або афекту у дитини?
4. Які техніки першої психологічної допомоги (за методологією Israel Trauma Coalition) є найефективнішими для зняття раптового стресу в педагога безпосередньо під час роботи?
5. Як вибудувати щоденний графік роботи та відпочинку вихователя, щоб запобігти професійному вигоранню в інклюзивній групі?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2022.

2. Закон України «Про освіту» від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII : із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 20.07.2026).
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серп. 2019 р. № 800 : із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF> (дата звернення: 20.07.2026).

Основна література:

1. Базулевська О. В. Використання елементів арттерапії у корекційно-розвитковій роботі з дітьми. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Педагогіка. 2022. № 1.
2. Іванова М., Михайленко А. Використання арт-терапевтичних технологій в роботі з дітьми з ООП. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023.
3. Яланська С. та ін. Арт-терапія для відновлення та розвитку дітей дошкільного віку, які переживають травму війни : монографія. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2025.

Додаткова література:

1. Методичні матеріали ІТС Israel Trauma Coalition з надання першої психологічної допомоги та побудови емоційної стійкості (резильєнтності).
2. Вебінари, курси та навчальні матеріали освітньої платформи «Всеосвіта» з питань інклюзивної освіти, арттерапії та збереження психологічного здоров'я педагогів. URL: <https://vseosvita.ua> (дата звернення: 20.07.2026).